

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Kopija

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai

DĖL PAPILDOMŲ LĖŠŲ SKYRIMO TARPTAUTINIAM BAUDŽIAMAJAM TEISMUI

2022 m. Lietuva buvo pirmoji pasaulio valstybė, kuri kreipėsi į Tarptautinio baudžiamojo teismo prokurorą su prašymu pradėti tyrimą dėl Rusijos karo nusikaltimų prieš Ukrainą. Reaguodamas, Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroras nedelsiant paskelbė pradedantis situacijos Ukrainoje tyrimą.

Suprasdama tyrimo mastą, sudėtingumą ir skubą Lietuva [2022](#) ir [2023](#) metais skyrė šiam teismui papildomą finansavimą, po 100 tūkst. Eur kasmet. Lietuvos pavyzdžiu pasiekė ir kitos valstybės, o 2023 m. Londone vyko teisingumo ministrų konferencija, kurios metu viso buvo sutelkta 5 mln. Eur. papildoma parama Tarptautiniam baudžiamajam teismui.

Valstybių vienybė ir nuolatinė parama teismui leido atlikti tyrimą greitai. 2023 m. buvo išduoti pirmieji arešto orderiai, įskaitant ir V. Putinui. Tai yra precedento neturintis atvejis, kai šis teismas vos per metus laiko ir tebevykstančio karo sąlygomis atvedė tyrimą iki arešto orderių aukščiausiems šalies agresoriaus pareigūnams.

Tačiau tyrimas nesibaigė, siaubingų karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui skaičius ir mastas reikalauja daug teismo resursų, be to, 2023 m. teismas įsteigė tyrimų biurą Ukrainoje, tyrimo veiksmams karo zonoje atlikti.

Deja, nei 2022, nei 2023 metais vykusių Romos Statuto, įsteigiančio Tarptautinį baudžiamąjį teismą, valstybių narių asamblėjų formatuose nebuvo reikšmingai padidintas šio teismo nuolatinis biudžetas. Lotynų Amerikos ir Afrikos regionų valstybės dėl politinio ar

ekonominio nestabilumo negalėjo pritarti reikšmingam nuolatinio finansavimo padidinimui. Taigi, teismo operatyviniams pajėgumams užtikrinti ir toliau bus reikalinga valstybių narių parama papildomais finansiniais įnašais.

Atsižvelgiant į Lietuvos lyderystę atsakomybės už tarptautinius nusikaltimus srityje ir solidarizuojantis su Ukraina per artėjančias karo metines, Teisingumo ministerijos nuomone reikia tęsti paramos Tarptautiniam baudžiamajam teismui iniciatyvą. Tam pritaria ir Užsienio reikalų ministerija.

Šiais metais Teisingumo ministerija siūlo prioritetine teismo papildomo finansavimo sritimi laikyti – teismo atsparumo ir kibernetinio saugumo programą (fondą). Ši programa įsteigta 2023 m. pabaigoje iš karto po precedento neturinčios kibernetinės atakos prieš teismą (teisme atliekamas situacijos tyrimas ir bandoma įvertinti žalą). Kibernetinės atakos prieš teismą gali būti nukreiptos siekiant diskredituoti šį teismą ir ypač jo atliekamą tyrimą dėl situacijos Ukrainoje. Teismo atliekamų tyrimų ir bylų sėkmė absoliučiai priklauso nuo įrodymų vientisumo ir liudytojų duomenų apsaugos užtikrinimo. Teismo skaičiavimais, atsparumo ir saugumo sistemoms įdiegti ar atnaujinti, reikės papildomai 4,5 mln. Eur.

Remdamasi nurodytais motyvais ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 1 punktu Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija siūlo skirti iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų 100 tūkst. Eur (vieną šimtą tūkstančių Eur) išlaidoms, susijusioms su atstovavimu Lietuvos Respublikai (Vyriausybei) užsienio ginčų sprendimo institucijose, <...> atliekant kitus veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos (Vyriausybės) interesų gynimu (bet tuo neapsiribojant), apmokėti - paramai Tarptautinio baudžiamojo teismo veiklai.

Visos gautos lėšos bus nedelsiant pervestos Tarptautiniam baudžiamajam teismui.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska